

הביא לדפוס: יהודה בן-צור

יוסף (יוס'לה) דרור (הובר)

שאלון אישי שנכתב ביולי 1962¹

יוס'לה דרור

1925 – במז"ט נולדתי, בפולין.

1930 – עליתי ארצה ממקסיקו.

1938 – סיימתי ביה"ס עממי תל נורדאו בת"א.

1942 – סיימתי ביה"ס תיכוני, גימנסיה "שלוה" בת"א.

1942-3 – הדרכתי בתנועת "המחנות העולים" בת"א.

1943 – התנדבתי לפלמ"ח. הגעתי לפלוגה ג' באשדות יעקב.

1944 – לאחר מאמצים רבים הגעתי לפל"ם והצטרפתי כחניך לקורס ג' [3] למפקדי סירה.

1944-5 – עבדתי 3 חודשים על סד"ג "עליזה" ז"ל, עבדתי בסבלות בנמל חיפה ועברתי במשך 6 חודשים קורס ראשון [א'] לחובלים שהיה מיועד למלווי ספינות מעפילים. הקורס התקיים במסגרת ביה"ס הימי בחיפה.

עד נוב. 1945 – הייתי סגן מ. קורס ה' [5] למפקדי סירות, השתתפתי בהורדת מעפילים של כל הספינות שהגיעו (7 במספר) עד "ברל כצנלסון". ב- 23.11.45, לאחר גמר הורדת מעפילי האוניה², נתפשתי יחד עם עוד 11 בחורים³ ע"י משחתת בריטית בים והוכנסתי למעצר של 6 חודשים בטרון.

1946 – נשלחתי לאירופה כמלווה. הגעתי לשטוקהולם עם **יהושע רבינוביץ'** [בהרב, פעיל "המוסד"] ו[**סלומון ורנר**] [קצין בצי הסוחר הא"י].

סוף 1946 – יצאנו משטוקהולם עם שתי ספינות, "סן מיגואל", עליה פיקדתי אני ו"סן בזיליו" בפקודו של ורנר. "סן בזיליו" עלתה על שרטון מול קופנהגן ואני המשכתי לבדי ל[השם משובש] בהולנד, אורן [בצפון-אפריקה] ומרסיי. במרסיי הותקנה והותאמה הספינה לנשיאת מעפילים.

פבר' 1947 – יציאה מנמל סט [צרפת] עם 850 מעפילים.

17 פבר' 1947 – הספינה נתפשה ע"י הצי הבריטי וגורשנו לקפריסין.

עד מחצית 1947 – השתתפתי בהכנות לפיצוץ אוניות הגרוש [המשך המשפט משובש]. השתתפתי בטיבוע ה- "אושן ויגר" [בעת עגינתה בקרבת פמגוסטה]. לאחר הפעולה נתפשתי והייתי כלוא. לאחר 23 ימים בכלא הצלחתי להימלט ולחדור חזרה לתוך המחנה. משם חזרתי ארצה בסד"ג.

¹ לבקשת **אליעזר טל** לצרכי כתיבת ספרו "מבצעי חיל הים במלחמת הקוממיות".

² 11 מעפילים + 2 מלווים, המפקד **משה רבינוביץ'** והגדעוני **ידידיה צפרי**, נותרו על הסיפון ונעצרו ע"י הבריטים. המלווה השלישי, **אריה קפלן-קיפי**, קפץ למים ושחה לחוף שפיים.

³ ה-12, ימאי פל"ם, נתפשו ב-2 סירות שעסקו בהורדת המעפילים.

מחצית שנייה 1947 – פיקדתי על קורס מס' 8 למפקדי סירות בפלי"ם. קבלתי הכשרה מרוכזת בחבלה במשך כ-3 חודשים.

סוף 1947 – יצאתי שוב [לחו"ל] להמשיך בעלייה ב' והשתתפתי בהעמסת מעפילים מדרום צרפת. ריכזתי מחסן של חומרי חבלה והתחלתי לרכז ציוד צלילה.

מחצית ראשונה 1948 – גנבתי את הגבול [מצרפת] לאיטליה. השתתפתי בהכנות לטיבוע ספינת הנשק "לינו" והשתתפתי גם בטיבועה [10.4.48, בנמל בארי⁴].

לאחר הטיבוע השתתפתי בהקמת יח' החבלה בחו"ל שכללה ישראלים ויהודים מהמחנות. הקימונו מחסני חבלה וארגון קטן. יח' זו עשתה מספר ביצועים יפים.

ריכזתי רכישה של מכשירי צלילה אוטונומיים בתור אזרח דרום-אפריקאי. התאמנתי עם **לואיג'י פרוו** (חבלן איטלקי) כדי לרכוש את היסודות לשימוש מבצעי במכשירי צלילה. על בסיס אמון זה הוכנו מערכי השעורים הבסיסיים.

מחצית שנייה 1948 – חזרתי ארצה. קבלתי את הפיקוד בדרגת רב-סרן על יח' חבלנים ימיים שהייתה אז [בקיסריה] בהתפוררות מוחלטת. הקימונו יחידה יפה בעלת כושר ביצוע. השתתפתי ב-4 ירידות לעזה עם חוליות חבלנים שלי, אלא שלא היה שם "טרף" (למחרת הירידה האחרונה היו כבר סירות המחץ מוכנות והן ביצעו את טיבוע ה"פארוק").

ראשית 1949 – יצאתי בראש חוליה שלי כדי לחבל בספינות טורפדו שנבנו ע"י האיטלקים בורזה עבור הצי המצרי. קרוב לוודאי שהייתה הלשנה שנבעה מהכנה מוקדמת של המבצע ע"י אנשים בלתי-מהימנים. נתפשתי ע"י המשטרה האיטלקית וישבתי בכלא סבונה עד סוף 1949⁵. (-) יוסף דרור.

על יוס'לה

אליעזר טל, "מבצעי חיל הים במלחמת העצמאות", מהדורה שנייה, עמ' 8-127.

מולה כהן, "לתת ולקבל", עמ' 27. "…ילדי שכונת מחלול היו קרובים... לים. משכונת מחלול יצאו כמה וכמה ימאים, ממייסדי הפלי"ם ולאחר מכן חיל הים. אחד מהם היה יוס'לה הובר... והיה מראשוני הזרוע של החבלנים בפלי"ם, קודמו של הקומנדו הימי, שלזכותו נזקפות הרבה פעולות נועזות..."

⁴ בן הזוג לביצוע היה, **בני קרביץ** ומשיט הסירה, שקרבה אותם למטרה, היה **מאיר פליק**.

⁵ מעצרו הממושך של **יוס'לה** נגרם בשל פרשת "השודד". **יוס'לה** שימש כקלף עד להסדרת תשלומי הפיצוי לאיטלקים שנפגעו בפרשה, שבמהלכה טובעו שתי ספינות איטלקיות, "לינו" וארג'ירו.

יוסף (יוס'לה) דחר (הובר) : קורות חיים

1925 - 1976

ספרא וסיפא

צרוף נדיר של מפקד ורע, שניחן בכישרון כתיבה מיוחד. נושא אות צוללן מספר 1, מלוחמי הים האמיצים והנועזים של ישראל, לוחם נגד מדיניות הגירוש הבריטית בתקופת המנדט, מפקד ומלווה של אונית המעפילים "המעפיל האלמוני", מראשי מבצעי פעולות החבלה באוניית הגירוש "אושן ויגור" בקפריסין ובאונית הנשק הסורית "לינו" באיטליה, ממייסדי הקומנדו היםי, מקימה ומפקדה הראשון של שייטת הצוללות של חיל הים (ש-7), ומפקדה של הצוללת הישראלית הראשונה אח"י "תנין" (צ-71). נולד בפולין בשנת 1925, ובגיל רך עברה משפחתו למכסיקו. בשנת 1930 עלה לארץ, והמשפחה התגוררה בתל אביב, שם למד ושם סיים את בית הספר היסודי ואת התיכון.

מגיל צעיר אהב את הים ונמשך אליו, והיה פעיל בימייה של "הפועל" וב"מחנות העולים".

בשנת 1943 התגייס לפלמ"ח, ולאחר זמן קצר עבר לפל"ם, שם עבר קורסים למפקדי סירות וחובלים – נהננה לפעילות בהדרכת ימאים ובליווי אוניות במסגרת "עליה ב".

במהלך שירותו הממושך בפל"ם נכלא כמה פעמים, ובילה תקופות ארוכות בבתי כלא בריטיים ואיטלקיים.

לאחר שחרורו משייטת הקומנדו הימי ומצה"ל בראשית שנות החמישים, ולאחר כמה שנים של עבודה בקיבוצו "מעגן מיכאל", הוחזר שוב לחיל הים בשנת 1956 כדי להשתלם בלוחמה תת ימית, ובמטרה שנטל על עצמו להכין את החיל לעידן הצוללות.

שש שנות שירותו בשנייה בחיל הים מאופיינות בדבקותו במטרה הנ"ל, במאבק רצוף קשיים מבית ומחוץ, ושהסתיים בהקמת התשתית לצי הצוללות, שעליו גם זכה לפקד. השתחרר שוב בשנת 1963, חזר לקיבוצו "מעגן מיכאל", והשלים במהלך השנים את השכלתו הימית עד לדרגת רב-חובל.

חילק את ימיו בעבודה בקיבוץ, בהפלגות כרב חובל על אונית סוחר, ובהכשרת נוער בארץ לעבודה בים.

בשנת 1976, בדרכו חזרה לארץ מאחת מהפלגותיו, הצטרף לטיול באיטליה. במהלך הטיול, תוך עליה להר הגעש "סטרומבולי", נפל, נחבל, ונהרג. הובא לקבורות בקיבוצו, ב"מעגן מיכאל".

הניח אישה ציפורקה בת נהלל ואלחוטאית בפל"ם, בן אהוד, ושתי בנות : אוסנת ויונת. בן נוסף של ציפורקה ויוס'לה, עודד, נהרג עוד בחייו של יוס'לה בתאונה בקיבוץ.

כתב עבור אתר הפלמ"ח : חברו יוסקה חום